Jaarrapport 2023

Geonovum

Versie 1.0
Status definitief
Datum 4 april 2024

Voorwoord

Hoewel het publiceren van een jaarverslag een jaarlijks terugkerende activiteit is, markeert dit Jaarrapport 2023 een bijzonder moment voor Geonovum: voor het eerst in 17 jaar treft u onder dit voorwoord niet de naam van Rob van de Velde aan als directeur. Nadat Rob afgelopen najaar te kennen had gegeven plaats te willen maken voor een nieuw gezicht, heeft het bestuur per 1 januari 2024 Friso Penninga benoemd als opvolger. Het is niet meer dan passend om ook op deze plek stil te staan bij de enorme bijdrage die Rob de afgelopen 17 jaar heeft geleverd. Niet alleen zijn betekenis voor de organisatie Geonovum, maar zeker ook zijn bijdrage met Geonovum aan de ontwikkeling van een sterke en stabiele nationale geo-informatie infrastructuur (NGII). Dankzij zijn inzet en toewijding staan zowel Geonovum als de NGII er goed voor.

Deze verandering in leiderschap is niet de enige overgang die we zien in ons werkveld. Zo zien we de beweging van een primair aanbod gestuurde naar een meer vraag gestuurde geo-informatievoorziening. Met het vaststellen van de brede beleidsvisie Zicht op Nederland geeft het GI-Beraad een duidelijke richting voor de komende jaren. Een andere belangrijke overgang voor Geonovum is de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Na jaren ontwikkelen worden de standaarden nu in de praktijk toegepast en zullen de praktijkervaringen leiden tot verdere optimalisatie van deze standaarden. Een derde overgang is die naar het werken met decentrale databronnen, die in een federatief stelsel gecombineerd kunnen worden om concrete informatievragen te beantwoorden. In dit licht is het IMX-Geo, dat samen met het Kadaster in het kader van het Werken aan Uitvoering-programma tot stand is gekomen, een fraai resultaat uit 2023: deze vernieuwende aanpak verbindt decentrale databronnen niet alleen op technische wijze, maar borgt tegelijk ook de inhoudelijke samenhang van de geleverde data.

Ook voor de organisatie Geonovum was overgang een belangrijk thema in 2023. Er zijn grote stappen gezet in het doorgroeien naar een stabiele autoriteit in het ontwikkelen en beheren van samenhangende standaarden en afspraken. Zo zijn er op meerdere terreinen meerjarige financiële afspraken gemaakt, die Geonovum in staat stellen om verder in te zetten op kennisborging en het uitbreiden van de eigen formatie. Een heel tastbare overgang in 2023 was ook de modernisering van de kantoorinrichting. De nieuwe, warme kantooromgeving richt zich nog meer op samenwerken en ontmoeten. Dit zijn twee belangrijke pijlers voor hoe Geonovum, samen met al onze partners, de komende jaren verder zal werken aan het verder benutten van de kracht van locatiedata.

Amersfoort, februari 2024

Steven Luitjens, bestuursvoorzitter
Friso Penninga, directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord 1

1. Highlights Geonovum 2023 3

1.1 Ontwikkeling en beheer standaarden 3
1.2 Kennis en Advies 4
1.3 Verkenningen en Innovaties 5

2. Organisatie en financiën 6

2.1 Organisatie 6
2.2 Bedrijfsvoering 8
2.3 Financiën 9

3. Balans per 31 december 2023 11

4. Staat van baten en lasten over 2023 12

5. Kasstroomoverzicht over 2023 13

6. Algemene toelichting en grondslagen 14

6.1 Algemeen 14
6.2 Algemene grondslagen 14
6.3 Grondslagen voor waardering van activa en passiva 14
6.4 Grondslagen voor bepaling van het resultaat 15

7. Toelichting balans per 31 december 2023 16

8. Toelichting staat van baten en lasten over 2023 20

9. WNT-verantwoording over 2023 26

9.1 Bezoldiging 26
9.2 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT 27

10. Overige gegevens 28

10.1 Controleverklaring 28
10.2 Bestemming resultaat 28
10.3 Gebeurtenissen na balansdatum 28

1. Highlights Geonovum 2023

De overheid beter laten presteren met geo-informatie. Dat is waar we bij stichting Geonovum dagelijks aan werken. Wij zorgen voor de standaarden en smeden de samenwerkingen die essentieel zijn voor een goed werkende Geo-informatie Infrastructuur. Dat doen wij nationaal en internationaal en voor specifieke toepassingsdomeinen van de Nederlandse overheid, waaronder de Omgevingswet en de Wet Basisregistraties.

In dit jaarrapport belichten we kort een aantal mijlpalen die we in 2023 hebben bereikt.
In de uitvoering van onze opdrachten houden we altijd oog voor de generieke randvoorwaarden van de geodata infrastructuur als geheel. We doen dat door:

- de wijze van informatiemodellering te harmoniseren conform het Metamodel voor Informatiemodellen in bijvoorbeeld de activiteiten van het Basisprogramma en de opdrachten;
- onze standaarden eenduidig en consequent te beheren;
- te zorgen voor de doorwerking van de best-practices van W3C/OGC in het kader van ontsluiting van geodata op het web;
- te zorgen voor de opvolging van resultaten uit kennis- en adviesprojecten in de activiteiten op het gebied van standaardisatie en infrastructuur;
- initiële ideeën voor beleidsvragen en verbetervoorstellen voor de uitvoering naar boven te halen, zodat we die in onze kennis en innovatietrajecten verder kunnen uitwerken.

We sturen op het vergroten van de impact van onze standaarden en kennisproducten door:

- samenwerking te versterken met andere standaarden-organisaties en kennispartners opdat geo-standaarden onderdeel gaan uitmaken van bredere informatieketenafspraken;
- impulsen te geven aan de consultatie van marktpartijen en het uitvoeren van praktijkproeven;
- voor iedereen toegankelijke informatie- en inspiratiesessies te organiseren over standaarden en ontwikkelingen.

1.1 Ontwikkeling en beheer standaarden

Het leeuwendeel van onze activiteiten bestaat uit het ontwikkelen en beheren van standaarden.

Standaarden Omgevingsdocumenten klaar voor gebruik
Uiteraard ging er dit jaar veel aandacht naar de voorbereidingen voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Er is een nieuwe versie van de TPOD standaard voorbereid en gepubliceerd waarin een aantal issues zijn opgelost die anders tot onbedoelde fouten zouden leiden in de productiecontent. Een mooie mijlpaal was ook de oplevering van de Annotatierichtlijn. Deze handreiking helpt bevoegd gezagen en hun softwareleveranciers bij het toevoegen van meta-informatie aan hun omgevingsdocumenten.

Basisregistratie Ondergrond brengt eerste resultaten onderdeel Milieukwaliteit in consultatie
Voor het onderdeel Milieukwaliteit van de Basisregistratie Ondergrond zijn in 2023 de eerste bouwstenen voor de standaarden gelegd. Wij ontwikkelen deze standaarden samen met Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB) en TNO. Een eerste versie van het registratieobject Milieu hygiënisch bodemonderzoek is in 2023 in consultatie gegaan.

Nieuwe generatie standaarden voorgedragen voor opname Pas-Toe-of-Leg-Uit-lijst
Geonovum werkt nationaal én internationaal mee aan een nieuwe generatie standaarden. Kenmerk van deze generatie standaarden is dat ze lichter zijn en eenvoudiger te implementeren. Zo kan een veel grotere groep gebruikers de kracht van locatiedata gaan gebruiken. Een aantal van die nieuwe generatie standaarden is nu klaar om toe te passen. We hebben deze OGC API-standaarden bij het

Forum Standaardisatie voorgedragen voor opname op de Pas toe of leg uit-lijst. De toetsing hiervan is in september 2023 in procedure gegaan.

Open aanbesteding om OGC-API features te kunnen serveren vanuit 3 invalshoeken opgezet
We hebben in 2023 ook de resultaten geoogst van een aanbesteding waarin we vroegen om tooling voor het serveren van een OGC standaard van de nieuwe generatie: de OGC-API-feature. Omdat er vanuit verschillende invalshoeken belang is bij dergelijke tooling hebben we deze aanbesteding uitgeschreven vanuit het Kennisplatform API's, het programma EU dataspace/INSPIRE en het basisprogramma geo-standaarden. Drie bedrijven hebben in deze aanbesteding open source tools gemaakt die OGC API features kunnen serveren die voldoen aan drie standaarden die belangrijk zijn voor de Nederlandse overheid: de Dutch API Design Rules, INSPIRE en de OGC standaarden. Dergelijke tooling is relevant in het kader van adoptie en implementatie ondersteuning van een nieuwe standaard.

Informatiemodel ontwikkeld dat samengestelde antwoorden uit registraties kan halen
Om ervoor te zorgen dat je zonder diepgaande kennis over de structuur van de verschillende registraties, samengestelde gegevens kunt opvragen, hebben het Kadaster en Geonovum in 2023 een samenhangend semantisch model ontwikkeld: IMX-Geo. Dit model kan je beschouwen als een soort wegenkaart van de verschillende registraties. Het Kadaster heeft het model toegepast in een knowledge graph en in een orkestratielaag om de werking van het model te testen. De resultaten zijn dusdanig veelbelovend dat we het model in 2024 in beheer hebben genomen en gaan doorontwikkelen.

1.2 Kennis en Advies

Wij zijn er om de overheid beter te laten presteren met geo-informatie. In dat kader geven we gehoor aan kennis- en adviesvragen vanuit verschillende overheidsorganisaties en samenwerkingen. Zo onderzoeken wij regelmatig vraagstukken in opdracht van het GI-beraad. Het GI-beraad adviseert de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) over strategische onderwerpen op het gebied van geo-informatie. Ook adviseren wij provincies over hoe zij in lijn kunnen blijven met ontwikkelingen van de nationale geo-informatie infrastructuur. En wij informeren en adviseren dataproviders in Nederland over Europese richtlijnen voor het beschikbaar stellen van data in lijn met de uitvoeringsverordening voor High Value Datasets.

Meer gevoel bij Europees digitaliserings- en databeleid/INSPIRE
In het kader van de Europese datastrategie wordt onder meer gewerkt aan dataspaces. Geonovum volgt de ontwikkelingen op de voet en legt deze vast in een voor iedereen te benaderen online handreiking. Ook hebben we in 2023 samen met het Europese Joint Research Centre een deepdive georganiseerd waarin de ontwikkelingen nader zijn toegelicht. Op technisch vlak hebben we samen met het Kadaster en CBS een experiment opgezet om inzicht te krijgen in de werking van een connector om verschillende data in een dataspace te kunnen ontsluiten.

Advies basiseisen digitaal stelsel mobiliteitsdata
Nieuw in 2023 was een vraag vanuit het DG Mobiliteit van het Ministerie van IenW voor het formuleren van basiseisen voor een Digitaal Stelsel voor Mobiliteitsdata. Doel is om alle mobiliteitsdata in Nederland op één plek betrouwbaar bekend, beschikbaar en bruikbaar te maken. Geonovum is benaderd om kennis te delen over herbruikbare succesfactoren rond realisatie en beheer van de nationale geo-informatie infrastructuur.

1.3 Verkenningen en Innovaties

Samen met het werkveld verkennen we de potentie van nieuwe standaarden en technologie voor het oplossen van zowel technische als maatschappelijke vraagstukken.

Kennisplatform API's

Geonovum is een aantal jaren geleden samen met het Bureau Forum Standaardisatie, de Kamer van Koophandel, VNG Realisatie, Logius en het Kadaster het Kennisplatform API's gestart. Hierin werken we in open werkgroepen aan afspraken en best practices voor de ontwikkeling en het gebruik van API's door de overheid. In 2023 hebben we de API First strategie en de verplichte modules van de API Design Rules in consultatie gebracht. Ook hebben we op de IBDS Stelseldag in november van 2023 voor de derde keer sinds het bestaan van het platform, een gouden API uitgereikt.

Data bij de bron

Het programma Data bij de Bron stimuleert het werken met data bij de bron: een belangrijk uitgangspunt voor de digitale transformatie van de Nederlandse Overheid.
Geonovum levert input aan dit programma door content en tooling te ontwikkelen voor de website developer.overheid.nl. Deze website helpt ontwikkelaars bij en voor de overheid met het toepassen en gebruiken van data bij de bron via API's. Om dit nog makkelijker te maken, hebben wij in 2023 validators opgeleverd. Hiermee kan je eenvoudig testen in hoeverre een door jou ontwikkelde API voldoet aan de API Design Rules. Die API Design Rules zijn ontwikkeld binnen het Kennisplatform API's, waarbinnen Geonovum een aanjagersrol heeft. De API Design Rules zijn verankerd op de Pas-toe-leg-uit-lijst van het Forum Standaardisatie. Zowel de in het Kennisplatform ontwikkelde API-strategie als de API-standaarden worden nu ook via Data bij de Bron gepromoot.

Advies en architectuur Digital Twin as a Service

Aan de hand van praktijkcases in provincie Flevoland, gemeenten Dronten en Almere onderzoeken we hoe je digital twins succesvol kan inzetten en hoe je componenten tussen verschillende digital twins kunt uitwisselen. Deze werkzaamheden zijn onderdeel van het Dutch Metropolitan Innovations programma van het Ministerie van IenW. Het Ministerie van BZK levert in dit programma input op het gebied van digital twins. Geonovum levert hierbinnen input rond de inzet van digital twin as a service. In 2023 zijn verschillende sessies georganiseerd bij de provincie en gemeente om de vraag voor een digital twin scherp te stellen. Ook zijn er lab omgevingen aangevraagd waarin we technische experimenten kunnen gaan doen met leveranciers en werkveld.

2. Organisatie en financiën

Geonovum is een compacte overheidsstichting met veel kennis en een rijk netwerk. Wij opereren doelgericht en pragmatisch. Onze inhoudelijke specialismen zijn de standaardisatie en architectuur van de geo-informatie infrastructuur. Onze organisatorische expertise ligt in het vermogen om verschillende partijen met elkaar te verbinden en om samenwerking tot stand te brengen.

2.1 Organisatie

Geonovum wil een duurzaam stabiele en robuuste kennisorganisatie blijven.

Directie uitgebreid
Om voldoende aandacht te kunnen schenken aan de uiteenlopende programma's bij Geonovum en om kennis, flexibiliteit en continuïteit ook op directieniveau beter te borgen, is onze directie in 2023 uitgebreid. Eind 2023 bestond de directie uit Friso Penninga, Rob van de Velde (gedetacheerd vanuit Ministerie EZK) en Noud Hooyman (gedetacheerd vanuit Ministerie BZK).

Interne doorstroming
Met de benoeming van Friso Penninga tot directielid kwam de positie van waaruit we het basisprogramma aansturen vrij. Deze plek is intern opgevuld. Linda van den Brink stuurt vanaf 2023 onze activiteiten in het kader van het Basisprogramma aan.

Kantoor verbouwd
Om hybride werken beter te kunnen faciliteren en om de mogelijkheden tot ontmoeten bij Geonovum te verbeteren, is in de zomer van 2023 het kantoor verbouwd. Er zijn veel extra werkplekken gecreëerd. Ruimtes zijn flexibeler in te delen en vrijwel alle werkplekken zijn nu naar persoonlijke maat en voorkeur in te stellen. Ook zijn overal faciliteiten voor hybride werken geïnstalleerd. De nieuwe inrichting is bijzonder goed ontvangen, wat ook terug te zien is in een hogere bezetting van het kantoor dan voor de verbouwing. Voor de onderlinge kennisuitwisseling en samenwerking is dit van groot belang.

Medewerkers
Onze directie, experts, procesmanagers en het cluster bedrijfsvoering vormen samen de uitvoerende kracht van Geonovum. Eind 2023 werkten in totaal 34 mensen bij Geonovum. Van deze medewerkers is een deel voor kortere of langere tijd bij ons gedetacheerd vanuit de overheid en wetenschap. Eind 2023 zijn 24 medewerkers in loondienst (gemiddeld in 2023 21,57 fte, in 2022 - 25,34 fte). Door deze combinatie hebben wij een sterke binding met het werkveld en zijn wij tegelijkertijd flexibel.

Onze medewerkers eind 2023

Directie

Friso Penninga | Geonovum
Rob van de Velde | Ministerie van EZK
Noud Hooyman | Ministerie van BZK

Medewerkers

Arnoud de Boer | Geonovum
Bart De Lathouwer | Geonovum
Bastiaan van Loenen | TU Delft
Dick Krijtenburg | Geonovum
Eduardo Dias | VU
Frank Terpstra | Geonovum
Franziska Ott | Geonovum
Gabriella Wiersma | Geonovum
Gerard Trouborst | Geonovum
Gerard Wolbers | Geonovum
Gineke van Putten | Geonovum
Hugo Ledoux | TU Delft
Ine de Visser | Geonovum
Jaap Boter | VU
Jan Cas Smit | Geonovum
Jantien Stoter | TU Delft
Jeroen Baltussen | Ministerie van EZK
Linda van den Brink | Geonovum
Lindy Heesters | Geonovum
Luc de Horde | Provincie Utrecht
Michel Grothe | Geonovum
Monique van Scherpenzeel | Geonovum
Nienke Jansen | Geonovum
Paul Janssen | Geonovum
Pieter Bresters | Geonovum
Sandra Pieters | Geonovum
Sanne Hettinga | VU
Tanja van Zoomeren | Geonovum
Tanne Nouwens | Geonovum
Wilko Quak | Geonovum
Yvonne Verdonk | Geonovum

Bestuur Het bestuur bewaakt de continuïteit van onze organisatie. Het stuurt de uitvoering aan van het basisprogramma en van onze andere werkzaamheden.

Bestuur op 31 december 2023

- Steven Luitjens | voorzitter
- Jacolien Eijer | secretaris
- Koen de Snoo | penningmeester

Raad van Toezicht De leden van de Raad van de Toezicht zien toe op de uitvoering van onze taken die een wettelijke basis hebben, zoals de standaarden voor basisregistraties, het beheer van de RO Standaarden en de Omgevingswet. De leden van de Raad van Toezicht zijn benoemd door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Raad van Toezicht op 31 december 2023

- Symone de Bruin, concerndirecteur gemeente Apeldoorn | wnd. voorzitter
- Luc Kohsiek, dijkgraaf Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
- Vacature

Programmaraad De programmaraad adviseert het bestuur over de inhoud en prioriteiten voor het basisprogramma en over onze andere werkzaamheden. Voor het basisprogramma treedt de programmaraad op als stuurgroep. Ook is de programmaraad aanspreekpunt voor klachten over het beheer van de standaarden door Geonovum. De programmaraad bestaat uit vertegenwoordigers van publieke organisaties in het geo-werkveld. Zij zijn de voornaamste belanghebbenden van Geonovum.

Programmaraad op 31 december 2023

- Martin Salzmann, het Kadaster | voorzitter
- Marcel Cornelis, Ministerie van EZK en Ministerie van LNV
- Hans Kooreman, Provincie Gelderland namens het Interprovinciaal Overleg
- Toine Barten, Ministerie van Defensie, Dienst der Hydrografie
- Roeland Allewijn, Ministerie van IenW, Rijkswaterstaat
- Ruud van Rossem, Ministerie van BZK, DG Ruimtelijke ordening
- Mirjam Bartels, Geologische Dienst Nederland TNO
- Ties Hussaarts, Vereniging van Nederlandse Gemeenten

2.2 Bedrijfsvoering

De Bedrijfsvoering van Geonovum is erop gericht om de primaire processen zo effectief en efficiënt mogelijk te ondersteunen. In 2023 zijn een aantal belangrijke stappen op dit terrein gezet. Zo is ons officemanagement versterkt met een tweede officemanager. De extra capaciteit is benut om een aantal operationele taken op HR- en ICT-gebied bij het officemanagement te beleggen. Hiermee wordt de afhankelijkheid van externe partijen verkleind, het eigen kennisniveau vergroot en profiteren de primaire processen van kortere doorlooptijden.

Op HR-vlak zijn de arbeidsovereenkomsten en arbeidsvoorwaarden gemoderniseerd, mede naar aanleiding van de EU-verplichting inzake transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden. Inhoudelijk sluit Geonovum zoveel als mogelijk aan bij het Rijk en de ontwikkelingen binnen CAO Rijk. We volgen het Rijk niet volledig, omdat Geonovum in haar omvang niet dezelfde uitvoeringskracht als werkgever heeft als het Rijk. Hiernaast werkt Geonovum aan het eigen functiehuis, waarbij op hoofdlijnen aansluiting gezocht wordt bij het Functiegebouw Rijk. Dit traject zal in 2024 worden afgerond.

Op ICT-gebied is de risico-inventarisatie Informatiebeveiliging geactualiseerd. Belangrijkste uitkomsten zijn dat Geonovum goede stappen heeft gezet sinds de vorige inventarisatie en de informatiebeveiliging daarmee op een goed niveau is gekomen. Tegelijk zijn er aanbevelingen om e.e.a. nog beter te borgen in een cyclisch verbeterproces. Ook de komst van de nieuwe BIO 2.0 in 2024 biedt handvaten voor verdere verbetering.

In vergelijking met het vorige jaar is het ziekteverzuim gedaald. Dat is een positieve ontwikkeling; tegelijk blijven we in samenwerking met onze ARBO-dienstverlener streven naar verbetering. Waar in 2022 meerdere signalen ontvangen waren dat de werkdruk als hoog werd ervaren, is hier in 2023 op meerdere vlakken op gestuurd. Bij afspraken over tijdelijk overwerk wordt nu vooraf gekeken naar wenselijkheid en belastbaarheid. Daarnaast is er gestuurd op het opnemen van voldoende verlof. Het totale verloftegoed is eind 2023 ruim 25% lager dan een jaar eerder.

2.3 Financiën

Exploitatieresultaat en financiële positie
Het operationele resultaat voor belastingen bedraagt € 218.959 positief. De bestedingen in het kader van de subsidiegelden lagen € 19.120 hoger dan de toegekende subsidie voor 2023, op basis hiervan is € 12.858 onttrokken aan het bestemmingsfonds egalisatiereserve basisprogramma. Rekening houdend met deze onttrekking is de algemene reserve gestegen met € 196.279. In vergelijking met het begrote resultaat (€ 155.458) is dit een afwijking van € 40.821 (positief).

Structureel weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen is bestemd om eventuele calamiteiten financieel te kunnen opvangen, meerjarige investeringen te financieren en te voorzien in de liquiditeitsbehoeften inzake de voorfinanciering van projecten. In de jaarrekening is reeds het voorstel van de directie verwerkt om het weerstandsvermogen te verhogen tot € 950.000 (2022 - € 850.000), dit met het oog op:

- de toegenomen kosten en verplichtingen verbonden aan het werkgeverschap en de overige contractuele verplichtingen als gevolg van de groei van de organisatie;
- de aanpassing van de huurovereenkomst. De huidige huurtermijn is verlengd tot en met april 2030 en wordt daarna telkens met vijf jaar verlengd (dit was drie jaar);
- in 2023 is er (fors) geïnvesteerd in de huisvesting, hierdoor is de totale financieringsbehoefte gestegen.

Bestemmingsfonds
In 2022 is een egalisatiereserve gevormd voor het niet bestede bedrag van de beschikbare subsidie voor het basisprogramma, dit betreft een meerjarige subsidiebeschikking. Het in 2022 toegevoegde bedrag van € 12.858 is in 2023 bovenop de reguliere subsidie besteed.

Per saldo is het stichtingsvermogen in 2023 toegenomen tot € 1.226.398 (in 2022 : € 1.042.976).

Kengetallen	**2023**	**2022**
Liquiditeitsratio (current-ratio)	1,46	1,30

De liquiditeitsratio geeft aan in hoeverre een organisatie kan voldoen aan haar kortlopende verplichtingen. De norm voor de current-ratio is 1, met andere woorden er is niet meer kort vreemd vermogen dan vlottende activa in de onderneming aanwezig. De liquiditeitspositie van Geonovum ligt ruim boven deze norm en is goed.

Solvabiliteit	34 %	24 %

De solvabiliteit geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen. Voor dienstverlenende bedrijven wordt een solvabiliteit van minimaal 10% tot 20% vaak als norm gesteld.

Mutatie liquide middelen	-/- 1.017.449	402.741

De kortlopende schulden zijn eind 2023 circa € 1.000.000 lager dan eind 2022 door de afname van de vooruit ontvangen omzet (zie punt 11 van de toelichting op de balans). Hiermee is de daling van de liquide middelen verklaard. Voor een gedetailleerde analyse verwijzen wij naar het kasstroomoverzicht in hoofdstuk 8.

Begroting Geonovum 2024

(Alle bedragen in euro's)

De begrote baten voor het basisprogramma zijn de subsidiebijdragen van het Ministerie van BZK, het Kadaster en de Geologische Dienst Nederland TNO.

Basisprogramma		755.289	
Opdrachten		6.812.073	

Totale baten			**7.567.362**
Inhuur externen op projecten	2.429.241		
Inhuur externen overig	25.000		
Directe projectkosten (inkopen)	929.954		

Kosten uitbesteed werk		3.384.195	
Lonen en salarissen		2.972.499	
Gedetacheerde medewerkers		179.487	
Afschrijvingen		37.303	
Overige personeelskosten	309.075		
Huisvestingskosten	171.556		
Verkoop/acquisitiekosten	32.000		
ICT kosten	173.500		
Communicatiekosten	80.000		
Kantoorkosten	12.000		
Accountantskosten	20.732		
Vergoeding bestuur en RvT	25.000		
Verzekeringskosten	10.000		
Niet aftrekbare BTW	25.000		
Bankkosten	1.500		
Overige algemene kosten	94.000		

Overige bedrijfskosten		954.363	

Totale lasten			**7.527.847**
Financiële baten			**20.000**
Belastingen			**p.m.**

RESULTAAT			**59.515**

Het bestuur heeft op 12 oktober 2023 de financiële begroting, zoals hierboven weergegeven, vastgesteld.

3. Balans per 31 december 2023

Na voorstel resultaatbestemming.
(alle bedragen in euro's)

		31-12-2023		*31-12-2022*
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
1. Inventaris		137.733		42.194
Vlottende activa				
Vorderingen				
2. Debiteuren	136.727		96.671	
3. Belastingen	128.009		87.689	
4. Overige vorderingen	267.931		220.163	
		532.667		404.523
Liquide middelen				
5. Banktegoeden		2.919.685		3.937.134
Totale activa		**3.590.085**		**4.383.851**
PASSIVA				
Stichtingsvermogen				
6. Algemene reserve	276.398		180.118	
7. Bestemmingsreserve	950.000		850.000	
8. Bestemmingsfonds (egalisatiereserve)	0		12.858	
		1.226.398		1.042.976
Kortlopende schulden				
9. Crediteuren	473.337		276.807	
10. Belastingen en sociale premies	165.482		285.516	
11. Vooruit ontvangen omzet	1.490.531		2.463.351	
12. Overige kortlopende schulden	234.337		315.201	
		2.363.687		3.340.875
Totale passiva		**3.590.085**		**4.383.851**

4. Staat van baten en lasten over 2023

(alle bedragen in euro's)

	2023 realisatie	*2023 begroting*	*2022 realisatie*
Baten			
13. Omzet basisprogramma's	755.289	755.289	755.289
14. Omzet maatschappelijke programma's	5.945.076	6.676.649	5.095.050
15. Overige baten	13.894	0	53.800
Som der baten	**6.714.259**	**7.431.938**	**5.904.139**
Lasten			
16. Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	3.178.027	3.291.602	2.330.730
17. Lonen en salarissen	2.433.360	3.142.227	2.845.302
18. Afschrijving op materiële vaste activa	19.937	22.551	17.343
19. Overige bedrijfskosten	877.790	820.100	726.060
Som der lasten	**6.509.114**	**7.276.480**	**5.919.435**
20. Financiële baten en lasten	13.814	0	-/- 9.012
Resultaat voor belasting	**218.959**	**155.458**	**-/- 24.308**
21. Belastingen	-/- 35.538	p.m.	0
Resultaat voor resultaat bestemming	**183.421**	**155.458**	**-/- 24.308**
Bestemming resultaat			
Algemene reserve	196.279		-/- 37.166
Bestemmingsfonds:			
- egalisatiereserve subsidie basisprogramma	-/- 12.858		12.858
	183.421		**-/- 24.308**

5. Kasstroomoverzicht over 2023

(alle bedragen in euro's)

		2023		*2022*
Bedrijfsresultaat	**205.145**		**-/- 15.296**	
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	19.937		17.343	
Veranderingen in vlottende middelen:				
- Vorderingen	-/- 177.600		321.490	
- Kortlopende schulden	-/- 976.816		115.891	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		**-/- 929.334**		**439.428**
Aanpassingen voor:				
- Ontvangen interest		5.856		3
- Betaalde interest		-/- 372		-/- 10.763
Aanpassingen voor:				
- Ontvangen winstbelasting		21.876		0
- Betaalde winstbelasting		0		-/- 23.571
Kasstroom uit operationele activiteiten		**-/- 901.974**		**405.097**
Investeringen in materiële vaste activa	-/- 115.995		-/- 2.356	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	520		0	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		**-/- 115.475**		**-/- 2.356**
Mutaties liquide middelen				**402.741**
Liquide middelen op 1 januari	3.937.134		3.534.393	
Liquide middelen op 31 december	2.919.685		3.937.134	
Mutaties liquide middelen		**-/- 1.017.449**		**402.741**

6. Algemene toelichting en grondslagen

6.1 Algemeen

Activiteiten

Op 4 april 2007 is de oprichtingsakte ondertekend voor stichting Geonovum.

Het hoofddoel van de stichting is:

- De ontwikkeling, standaardisering en innovatie van de geo-informatie;
- De uitbouw en verspreiding van kennis op het gebied van geo-informatie infrastructuur;
- De bevordering van de toegankelijkheid van de geo-informatie infrastructuur voor bestuursorganen, instellingen en diensten binnen Nederland en de Europese Unie.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Geonovum is feitelijk gevestigd te Barchman Wuytierslaan 10, 3818 LH te Amersfoort en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 32122905.

6.2 Algemene grondslagen

Bij de opstelling van de jaarrekening is RJ 640 organisaties zonder winststreven toegepast.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de winst- en verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

6.3 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa omvatten hoofdzakelijk computerapparatuur en kantoorinrichting. De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op hun aanschaffingswaarde verminderd met lineaire afschrijvingen. De afschrijving vindt plaats in jaarlijks gelijke termijnen over de geschatte levensduur. De gebouw gebonden investeringen uit 2023 worden afgeschreven in 6 jaar en 7 maanden conform de resterende looptijd van het huurcontract. Overige investeringen worden in 5 of 10 jaar afgeschreven. De restwaarde wordt op nihil gesteld.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. De vorderingen hebben een looptijd van korter dan één jaar, tenzij anders is vermeld.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito’s met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bestemmingsfonds: egalisatiereserve subsidie basisprogramma

Deze egalisatiereserve wordt gevormd voor zover het bedrag uit de meerjarige subsidiebeschikking ten behoeve van het basisprogramma niet is besteed aan de doeleinden waarvoor deze is verstrekt. Het bestemmingsfonds staat niet ter vrije beschikking maar is gebonden aan de voorwaarden waaronder de subsidie is verstrekt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

6.4 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Opbrengstverantwoording

Netto-omzet omvat de opbrengsten uit levering van diensten aan derden onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen. Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment dat het actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik afgeschreven over de geschatte economische levensduur / verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Belastingen

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

7. Toelichting balans per 31 december 2023

(alle bedragen in euro's)

	2023	*2022*
Materiële vaste activa		
1. Inventaris		
Aanschafwaarde per 1 januari	431.930	439.513
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-/- 389.736	-/- 382.332
Boekwaarde per 1 januari	42.194	57.181
Mutaties in boekwaarde:		
Investeringen	115.995	2.356
Desinvesteringen	-/- 323.123	-/- 9.939
Cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	320.601	9.393
Afschrijvingen	-/- 17.934	-/- 16.797
Saldo mutaties	95.539	-/- 14.987
Aanschafwaarde per 31 december	224.802	431.930
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	-/- 87.069	-/- 389.736
Boekwaarde per 31 december	137.733	42.194

	31-12-2023	*31-12-2022*
Vlottende activa		
2. Debiteuren		
Handelsdebiteuren	136.727	96.671

Een voorziening voor oninbare debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.

3. Belastingen en sociale lasten		
Vennootschapsbelasting	30.275	87.689
Omzetbelasting	97.734	0
	128.009	87.689

	31-12-2023	*31-12-2022*
4. Overige vorderingen		
Te ontvangen rente	7.969	11
Nog te factureren diensten	199.203	135.917
Vooruitbetaalde bedragen	58.078	84.235
Overige vorderingen	2.681	0
	---	---
	267.931	220.163

Liquide middelen

5. Banktegoeden		
ABN-AMRO Rekening-courant 52.60.85.258	1.050.519	2.323.112
ABN-AMRO Zakelijk Flexibel Sparen 53.69.87.815	255.301	338
ABN-AMRO Vermogens spaarrekening 52.22.90.841	1.538	1.524
ABN-AMRO Bankgarantiedekking Spaarrekening 54.17.50.127	28.803	28.637
ASN Zakelijke spaarrekening 8804.71.4344	847.056	846.387
Rabobank Zakelijke rekening 131.880.446	12.208	487.504
Rabobank BedrijfsSpaarRekening 3159.223.957	724.260	249.632
	---	---
	2.919.685	3.937.134

De rente bij de zakelijk Flexibel Sparen rekening van de ABN-AMRO op 1 januari 2024 bedraagt 1,50% tot een saldo van € 5.000.000 per spaarrekening en voor de Vermogens Spaarrekening 1,5% tot een saldo van € 1.000.000 per spaarrekening. Bij de ASN geldt op 1 januari 2024 een rente van 1,35% t/m een saldo van € 25.000, t/m € 100.000 is dit 1,20%, t/m € 250.000 is dit 0,30% en over het meerdere wordt geen rente vergoed. De rente op de BedrijfsSpaarRekening bij de Rabobank op 1 januari 2024 bedraagt t/m € 20.000 1,70%, daarboven t/m € 100.000 een rente van 1,60%, daarboven t/m € 5.000.000 een rente van 1,50% en over het meerdere wordt geen rente vergoed. De tegoeden staan ter vrije beschikking, met uitzondering van ABN-AMRO Bankgarantiedekking Spaarrekening inzake de garantiestelling voor huurverplichtingen.

	2023	*2022*
Stichtingsvermogen		
6. Algemene reserve		
Stand per 1 januari	180.118	217.284
Resultaat boekjaar	183.421	-/- 24.308
Dotatie bestemmingsreserve	-/- 100.000	0
Dotatie bestemmingsfonds	0	-/- 12.858
Onttrekking bestemmingsfonds	12.858	0
Aanpassingen in verband met afrondingen	1	0
	---	---
Stand per 31 december	276.398	180.118

7. Bestemmingsreserves		
Structureel weerstandsvermogen		
Stand per 1 januari	850.000	850.000
Dotatie boekjaar	100.000	0
	---	---
Stand per 31 december	950.000	850.000

Structureel weerstandsvermogen
Op basis van het aantal vaste personeelsleden, overige structurele lasten, de benodigde liquiditeit voor het (voor)financieren van opdrachten en het risicoprofiel van Geonovum houdt Geonovum een structureel weerstandsvermogen als reserve aan.

	2023	***2022***
8. Bestemmingsfonds		
Egalisatiereserve subsidie basisprogramma		
Stand per 1 januari	12.858	0
Dotatie boekjaar	-/- 12.858	12.858
	---	---
Stand per 31 december	0	12.858

Betreft het niet bestede bedrag van de beschikbare subsidie uit 2022 in het kader van de meerjarige subsidieregeling Geonovum 2022 t/m 2027. De besteding hiervan heeft in 2023 plaatsgevonden.

	31-12-2023	***31-12-2022***
Kortlopende schulden		
9. Crediteuren		
Handelscrediteuren	473.337	276.807
10. Belastingen en sociale lasten		
Te betalen omzetbelasting	0	213.836
Te betalen loonbelastingen	131.504	71.638
Te betalen pensioenpremies	33.978	42
	---	---
	165.482	285.516
11. Vooruit ontvangen omzet		
Af te rekenen voorschotten afgesloten projecten	466.102	938.164
Voorschotten lopende projecten	284.779	616.091
Voorschotten projecten volgend kalenderjaar	739.650	909.096
	---	---
	1.490.531	2.463.351
12. Overige kortlopende schulden		
Nog te ontvangen inkoopfacturen	73.433	97.547
Reservering vakantiegeld	87.678	98.575
Reservering opgebouwd verlof	66.943	92.094
Reservering eindejaarsuitkering	0	14.668
Overige overlopende passiva	6.283	12.317
	---	---
	234.337	315.201

De verplichting inzake vakantiegeld is opgenomen voor de periode van 1 juni tot en met 31 december.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen	***jaren***	***bedrag***
Detacheringovereenkomsten	2024	201.331
Detacheringovereenkomsten	2025 en verder	249.713
Huisvestingsverplichtingen	2024	161.871
Huisvestingsverplichtingen	2025 en verder	849.457

8. Toelichting staat van baten en lasten over 2023

(alle bedragen in euro's)

	2023 realisatie	*2023 begroting*	*2022 realisatie*
13. Subsidiebijdragen			
Ministerie van BZK	540.000	540.00	540.000
Het Kadaster	165.289	165.289	165.289
Geologische Dienst Nederland TNO	50.000	50.000	50.000
	---	---	---
	755.289	755.289	755.289

Het Ministerie van BZK heeft op 19 december 2022 de subsidie van € 540.000 voor het jaar 2023 toegekend op grond van de subsidieregeling Geonovum 2022-2027.

Het Kadaster heeft op 19 april 2022 de bijdrage (totaal € 165.289 per jaar) voor 2022 en 2023 toegezegd.

De Geologische Dienst Nederland TNO heeft op 9 februari 2023 bevestigd een bijdrage van € 50.000 voor 2023 te leveren.

Aan de jaarrekening ligt de financiële rapportage tot en met december 2023 ten grondslag. In 2023 heeft Geonovum in totaal € 755.289 aan subsidiebijdragen ontvangen voor de uitvoering van het basisprogramma. In 2023 heeft Geonovum € 774.409 aan kosten gemaakt voor de uitvoering van het basisprogramma. Het betreft de directe kosten plus een opslag voor de indirecte kosten. Dit bedrag bestaat voor € 629.615 uit loonkosten en € 144.794 out-of-pocket kosten.

De subsidiebijdrage van het Ministerie van BZK is verbonden aan deel I van het basisprogramma, de totale kosten hiervoor waren in 2023 € 570.123. De overbesteding van € 30.123 wordt voor € 12.858 gedekt door de onttrekking uit de, vorig jaar gevormde, egalisatiereserve. Het resterende deel van de overbesteding komt via het resultaat ten laste van de algemene reserve.

De overige subsidiebijdragen worden primair toegerekend aan deel II van het basisprogramma. De bijdragen van het Kadaster en TNO kennen geen harde terugbetalingsverplichting indien er een onder- of overbesteding op het basisprogramma is en komen via het resultaat ten gunste dan wel ten laste van de algemene reserve. In 2023 waren de totale kosten voor dit deel € 204.286.

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
14. Baten als tegenprestatie voor de levering van diensten			
Opdrachten	5.945.076	6.676.949	5.095.050

De omzet is in vergelijking met 2022 gestegen met 16,7%. Ten opzichte van de begroting is de gerealiseerde omzet in 2023 11% lager uitgevallen. Deze lagere realisatie dan begroot is enerzijds toe te schrijven aan de lager dan verwachte bezetting eigen personeel (zie ook de lagere realisatie bij lonen en salarissen) en anderzijds door twee specifieke projecten waar begroot (en gegund) werk door externe afhankelijkheden niet kon worden uitgevoerd.

Gebundelde opdracht BZK
Voor 2023 heeft het Ministerie van BZK aan Geonovum een gebundelde opdracht gegeven van in totaal € 2.214.495 (€ 1.830.161 excl. btw) voor:

- Europese digitaliserings- en databeleid/INSPIRE;
- Digitale Ruimtelijke Ordening (DRO);
- Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) en IMGeo;
- Beheer BRO;
- PDOK Visi: Verkenningen Innovatie & Standaardisatie Infrastructuur;
- Geosamen 2;
- Doorontwikkeling in Samenhang (DisGeo)/Datafundament

In 2023 heeft Geonovum in totaal € 1.434.871 excl. btw aan baten gerealiseerd met de uitvoering van deze gebundelde opdracht. Geonovum heeft in totaal voor € 1.434.871 excl. btw aan kosten gemaakt voor de uitvoering ervan.

14.1 Gebundelde opdracht BZK (excl. btw)

	2023 baten	2023 kosten	2023 resultaat
Europese digitaliserings- en databeleid/INSPIRE	433.773	433.773	0
Digitale Ruimtelijke Ordening (DRO)	189.224	189.224	0
Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) en IMGeo	123.277	123.277	0
Geosamen 2	110.311	110.311	0
PDOK Visi	214.203	214.203	0
Doorontwikkeling in Samenhang (DisGeo)	173.156	173.156	0
Beheer BRO	190.927	190.927	0
	---	---	---
	1.434.871	1.434.871	0

In 2022 was voor een totaal van € 60.000 excl. btw aan harde verplichtingen opgenomen (ten laste van de gebundelde opdracht 2022), inzake verstrekte opdrachten voor OGC-API-Features tooling adjustments. Deze opdrachten zijn in 2023 volgens planning uitgevoerd en betaald.

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
15. Overige baten			
Overige baten	13.894	0	53.800

In 2023 betreft het de vrijval van in 2018 opgenomen schulden. In 2022 betrof het de vrijval van in 2017 opgenomen schulden.

16. Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten			
Detacheringkosten	175.109	339.388	299.819
Inhuurkosten	2.549.438	2.543.776	1.812.005
Directe projectkosten	453.480	408.438	218.906
	---	---	---
	3.178.027	3.291.602	2.330.730

De kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten betreffen de aan de stichting in rekening gebrachte bedragen van detacheringmedewerkers met een overeenkomst, inhuurkrachten en direct aan de projecten toe te rekenen kosten (out-of-pocket kosten).
De detacheringskosten zijn in 2023 lager dan begroot vanwege de verschuiving van de 'flexibele detacheringen' (uren * tarief) naar de externe inhuur (begroot onder detacheringskosten en verwerkt in externe inhuur bij de realisatie). Alleen detacheringen waarbij een vaste omvang en prijs zijn afgesproken warden vanaf 2023 onder de detacheringskosten opgenomen.
De inhuurkosten (flexibele schil) zijn in 2023 ten opzichte van 2022 sterk gestegen als direct gevolg van de hogere omzet in 2023 ten opzichte van 2022.
De directe projectkosten zijn in lijn met de begroting en verdubbeld ten opzichte van 2022. In 2022 zijn er verplichtingen aangegaan (60k) binnen de gebundelde opdracht (fixed-price opdrachten), de realisatie hiervan heeft plaatsgevonden in de eerste maanden van 2023. Daarnaast zijn in 2023 meer opdrachten en onderzoeken op basis van fixed-price afspraken in de markt gezet.

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
17. Lonen en salarissen			
Lonen en salarissen	1.871.316		2.188.157
Sociale lasten	264.329		276.107
Pensioenkosten	297.715		381.038
	---	---	---
	2.433.360	3.142.227	2.845.302

De realisatie van de lonen en salarissen is ruim 20% onder de begroting en zo'n 15% onder die van 2022, de daling is het gevolg van het verloop in het personeelsbestand. De gemiddelde kosten per FTE zijn gestegen van € 112.304 in 2022 naar € 112.815 in 2023.

	2023	2022
Gemiddeld aantal fte's	21,57	25,34

Dit betreft de medewerkers in dienst van Geonovum.

Pensioen
De pensioentoezegging aan het personeel is ondergebracht bij de Stichting Pensioenfonds ABP, een bedrijfstakpensioenfonds. De pensioenovereenkomst heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst met de kenmerken van een middelloonregeling. De aanspraken en de uitkeringen worden voorwaardelijk geïndexeerd. De door de werkgever en werknemer te betalen premie is op zijn minst gelijk aan de kostendekkende premie. De premie bedroeg in 2023 27,9% van de pensioengrondslag. Hiervan komt 8,37% ten laste van de werknemer. Verschillen die ontstaan bij in- en uitgaande waardeoverdracht komen ten laste c.q. ten gunste van het pensioenfonds.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds was op 31 december 2023 113,9% en was ultimo 2022 118,6%. De actuele dekkingsgraad op 31 december 2023 was 110,5%.

De beleidsdekkingsgraad, die belangrijk is voor pensioenverhoging, stond daarmee boven het vereiste niveau van 110% (FTK) en de versoepelde grens van 105%, die geldt voor fondsen die willen overstappen naar het nieuwe pensioenstelsel. Het ABP heeft de pensioenen op 1 januari 2023 met 11,96% verhoogd en zal per januari 2024 de pensioen weer verhogen met ruim 3%.

	2023 realisatie	*2023 begroting*	*2022 realisatie*
18. Afschrijvingskosten			
Inventaris	19.937	22.551	17.343

In de maanden juli en augustus heeft de geplande verbouwing plaatsgevonden, in de begroting was rekening gehouden met extra afschrijvingen vanaf begin van het jaar.

19. Overige bedrijfskosten			
Overige personeelskosten	357.722	361.150	309.450
Huisvestingskosten	228.072	141.000	131.056
Verkoop/acquisitiekosten	7.206	34.500	12.426
ICT kosten	141.903	128.500	119.048
Communicatiekosten	7.363	35.000	41.601
Kantoorkosten	10.889	13.000	4.053
Accountantskosten	23.514	21.450	11.950
Vergoeding bestuur en RvT	23.010	25.000	30.031
Verzekeringskosten	8.124	10.000	7.974
Niet aftrekbare gedeelte BTW	16.003	25.000	15.559
Bankkosten	1.263	1.500	1.425
Overige algemene kosten	52.721	24.000	41.487
	---	---	---
	877.790	820.100	726.060

Toelichting op de overige lasten:

- *Overige personeelskosten* Deze liggen in lijn met de begroting en zijn een kleine € 50.000 meer dan in 2022. De kosten voor inhuur indirect personeel zijn gestegen ten opzichte van 2022 en ook meer dan begroot (65k hoger). Vanaf 1 juni is een directielid voor 16 uur per week ingehuurd, in 2023 wordt een halve dag per week een functioneel beheerder ingehuurd en de ondersteuning van generieke tooling (Saas imvertor) waren niet begroot. De kosten voor cursussen en trainingen en de uitgaven in het kader van de werkkostenregeling zijn juist lager dan begroot, respectievelijk 28k en 30k.

- *Huisvestingskosten* De huisvestingskosten zijn € 87.000 hoger als gevolg van de verbouwing en gestegen servicekosten (energie).
- *Verkoop/acquisitiekosten* Deze post heeft betrekking op de organisatie van en deelname aan seminars, congressen en bijeenkomsten. De lagere realisatie komt met name doordat er geen of minder seminars en congressen zijn bezocht.
- *ICT kosten* Deze kosten zijn gestegen in vergelijk met begroting en voorgaand jaar. In 2023 is gestart met de implementatie van InTune (verbeteren ICT beheer en veiligheid) en er heeft een hernieuwd onderzoek naar de informatiebeveiliging plaatsgevonden.
- *Communicatiekosten* Het geplande relatie event heeft geen doorgang gevonden, hierdoor is de realisatie dit jaar beduidend lager.
- *Kantoorkosten* Deze post heeft betrekking op kantoorbenodigdheden, drukwerk, portokosten documentatie en vakliteratuur, onderhoud inventaris en huur inventaris. In 2023 zijn na de verbouwing ook nieuwe planten geplaatst in de kantoortuin.
- *Accountantskosten* De kosten in 2022 waren lager als gevolg van het vrijvallen van een stelpost uit 2021. De kosten voor 2023 zijn conform begroting en geïndexeerde offerte.
- *Vergoeding bestuur en RvT* Vanaf 2020 hebben naast de leden van het bestuur ook de leden van de Raad van Toezicht recht op een vergoeding. In 2022 is er extra inzet van bestuursleden geweest ter ondersteuning van het MT.
- *Verzekeringskosten* Geen specifieke bijzonderheden. In 2024 wordt de inventarisverzekering aangepast op de situatie na de verbouwing. Voordat de polis aanpassing plaats kan vinden dient er eerst een alarminstallatie geïnstalleerd te worden. Dit vindt in het 1e kwartaal van 2024 plaats.
- *Niet aftrekbare gedeelte BTW* De subsidie voor het basisprogramma is vrijgesteld van BTW. Bij de jaarafsluiting vindt de pro rata berekening plaats en wordt een evenredig deel van de btw op de overige bedrijfskosten gecorrigeerd.
- *Overige algemene kosten* De stijging is o.a. toe te rekenen aan de advieskosten rondom het traject van de organisatieontwikkeling.

	2023 realisatie	***2023 begroting***	***2022 realisatie***
20. Financiële baten en lasten			
Ontvangen rente	13.814	0	14
Betaalde rente	0	0	-/- 9.026
	13.814	0	-/- 9.012
21. Belastingen			
Vennootschapsbelasting	35.538	0	0
	35.538	0	0

Vennootschapsbelasting
Op 4 juli 2008 heeft de Belastingdienst uitspraak gedaan dat Geonovum geen vennootschapsbelasting (Vpb) verschuldigd is. Op 16 december 2015 heeft Geonovum de Belastingdienst verzocht deze vrijstelling van Vpb opnieuw te bevestigen. Aanleiding voor dit verzoek was de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen, die per 1 januari 2016 in werking is getreden. De Belastingdienst heeft op 23 januari 2017 beoordeeld dat Geonovum belastingplichtig is voor de Vpb.

Fiscale positie De fiscale positie heeft betrekking op:	***2023***
Berekening belastbaar bedrag	
Resultaten vóór belasting	218.959
Verliesverrekening voorgaand jaar (carry forward) (*)	-/- 19.352
Kleinschalige investeringsaftrek	-/- 17.841
Niet-aftrekbare bedragen (gemengde kosten)	5.276

Belastbaar bedrag	187.043
Berekening vennootschapsbelasting	
19,0 % over de eerste € 200.000	35.538
25,8 % over het meerdere	0

	35.538
Voorlopige aanslag 2023	-/- 65.813

Nog te ontvangen	30.275

*) Het verrekenen van verliezen vind in eerste instantie plaats met de winst van het voorgaande jaar (carry back) daarna wordt het (resterende) verlies verrekend met toekomstige winsten (carry forward). Vanaf 2022 zijn verliezen onbeperkt verrekenbaar met toekomstige winsten (daarvoor was deze termijn maximaal 6 jaar).

De stand van verrekenbare verliezen ultimo 2023 bedraagt € 0.

9. WNT-verantwoording over 2023

(alle bedragen in euro's)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is van toepassing op Geonovum, omdat krachtens de statuten de minister van BZK de leden van de Raad van Toezicht benoemt en via deze raad invloed heeft op het beleid van Geonovum.

Topfunctionarissen volgens de WNT zijn de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen, alsmede de hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten aan dat orgaan, en degene(n) belast met de dagelijkse leiding van de gehele rechtspersoon. Voor Geonovum zijn dat:

- Het bestuur, als hoogste uitvoerende orgaan;
- De directieleden, belast met de dagelijkse leiding;
- De Raad van Toezicht, als hoogste toezichthoudend orgaan.

9.1 Bezoldiging

Bij Geonovum is voor de leden van de directie en het bestuur het algemeen bezoldigingsmaximum van toepassing; in 2023 op jaarbasis gesteld op € 223.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum is voor hen berekend naar rato van de omvang en de duur van de aanstelling, waarbij voor de berekening de omvang van de aanstelling niet groter kan zijn dan 1,0 fte. Het WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht is voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het algemene WNT-maximum; in 2023 gesteld op € 223.000.

Leidinggevende topfunctionarissen Zowel de leden van de directie als ook die van het bestuur zijn volgens de WNT topfunctionarissen met/zonder dienstbetrekking. De leden van het bestuur zijn benoemd door het bestuur; zij zijn niet in dienst bij Geonovum. Twee directieleden zijn gedetacheerd vanuit de Ministeries van BZK en EZK en één directielid heeft een dienstbetrekking bij Geonovum.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking	**2023**	**2022**
Naam: F. Penninga		
Functie: directielid		
Aanvang en einde functievervulling	1/5 - 31/12	-
Omvang dienstverband (in fte)	0,67	-
Dienstbetrekking	ja	-
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 78.755	-
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.711	-
Bezoldiging	90.466	-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 148.667	-

Gegevens 2023 – Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

Naam	Functie(s)	Periode	Omvang (fte)	Totale bezoldiging	Toepasselijk WNT-maximum
S.B. Luitjens	voorzitter bestuur	1/1 - 31/12	0,05	€ 0	€ 11.780
J.E. Eijer	secretaris	1/1 - 31/12	0,03	€ 6.510	€ 6.872
K. de Snoo	penningmeester	1/1 - 31/12	0,05	€ 11.238	€ 11.862
R.J. van de Velde	directeur	1/1 - 31/12	0,84	€ 124.856	€ 188.311
A.W.J. Hooyman	directielid	1/6 - 31/12	0,30	43.556	66.074

Gegevens 2022 – Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

Naam	Functie(s)	Periode	Omvang (fte)	Totale bezoldiging	Toepasselijk WNT-maximum
S.B. Luitjens	voorzitter bestuur	1/1 - 31/12	0,05	€ 0	€ 11.038
G.M.W. Harteveld	secretaris	1/1 – 9/6	0,01	€ 2.756	€ 2.759
J.E. Eijer	secretaris	10/10 – 31/12	0,02	€ 3.445	€ 3.449
K. de Snoo	penningmeester	1/1 - 31/12	0,09	€ 18.603	€ 18.626
R.J. van de Velde	directeur	1/1 - 31/12	1,00	€ 141.042	€ 216.000

Toezichthoudende topfunctionarissen De leden van de Raad van Toezicht zijn benoemd door de minister van BZK.

Gegevens 2023

Naam	Functie(s)	Periode	Totale bezoldiging	Toepasselijk WNT-maximum
H.J.W. Mulder	voorzitter RvT	1/1 - 15/09	€ 3.100	€ 23.644
L.H.M. Kohsiek	lid RvT	1/1 - 31/12	1.395	€ 22.300
S. de Bruin	lid RvT	1/1 - 31/12	€ 0	€ 22.300

Gegevens 2022

Naam	Functie(s)	Periode	Totale bezoldiging	Toepasselijk WNT-maximum
H.J.W. Mulder	voorzitter RvT	1/1 - 31/12	€ 3.101	€ 32.400
L.H.M. Kohsiek	lid RvT	1/1 - 31/12	€ 1.378	€ 21.600
S. de Bruin	lid RvT	1/1 - 31/12	€ 0	€ 21.600

9.2 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2023 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2023 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Amersfoort,

drs. S.B. Luitjens	K. de Snoo	J.E. Eijer	dr.ir. F. Penninga
Voorzitter Bestuur	Penningmeester	Secretaris	Directeur

10. Overige gegevens

10.1 Controleverklaring

De controleverklaring wordt aan de overige gegevens toegevoegd.

10.2 Bestemming resultaat

Voorgesteld wordt om van het positieve resultaat over 2023 van € 196.279 toe te voegen aan de algemene reserve. Dit betreft het operationele resultaat van € 183.421 positief en de onttrekking aan het bestemmingsfonds (egalisatie reserve subsidie basisprogramma) van € 12.858. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

10.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de jaarrekening.

Geonovum
T 033 460 41 00
E info@geonovum.nl
I www.geonovum.nl

bezoekadres
Barchman Wuytierslaan 10
3818 LH Amersfoort

postadres
Postbus 508
3800 AM Amersfoort

GEONOVUM